

A jogszabály mai napon (2014.IV.17.) hatályos állapota

A jel a legutoljára megváltozott bekezdéseket jelöli.

2001. évi XXXV. törvény

az elektronikus aláírásról¹

Az Országgyűlés - felismerve és követve az egyetemes fejlődésnek az információs társadalom felé mutató irányát, az új évezred egyik legfontosabb kihívásának eleget téve - törvényt alkot az elektronikus aláírásról annak érdekében, hogy megteremtse a hiteles elektronikus nyilatkozattétel, illetőleg adattovábbítás jogszabályi feltételeit az üzleti életben, a közigazgatásban és az információs társadalom által érintett más életviszonyokban.

A törvény hatálya, alapelvek, kivételek, értelmező rendelkezések

1. § (1) E törvényt kell alkalmazni

 a)² az elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatást végző természetes, illetve jogi személyre vagy jogi személyiség nélküli szervezetre;

b) az elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatást igénybe vevő, illetőleg elektronikus aláírást felhasználó természetes, illetve jogi személyre vagy jogi személyiség nélküli szervezetre;

c) az elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatásra és az elektronikus aláírás felhasználásának egyes kérdéseire.

(2)³ Egymással szerződéses viszonyban álló felek az elektronikusan aláírt elektronikus dokumentumok szervezetek (személyek) korlátozott és zárt körében való elfogadásának feltételeit - a 3. § (2) bekezdése szerinti korlátok között - e törvény szabályaitól eltérően is megállapíthatják. A 3. § (1) bekezdését ebben az esetben is alkalmazni kell.

(3) Nem alkalmazható e törvény - a 2. § 6. pontja és a 3. § (1) bekezdése kivételével - a fokozott biztonságúnak nem minősülő elektronikus aláírásra.

2. § Ha jogszabály a következő fogalmakat említi, azokat e § szerint kell értelmezni:

1. Aláírás-létrehozó adat: olyan egyedi adat (jellemzően kriptográfiai magánkulcs), melyet az aláíró az elektronikus aláírás létrehozásához használ.

2.⁴ **Aláírás-ellenőrző adat:** olyan egyedi adat (jellemzően kriptográfiai nyilvános kulcs), melyet az elektronikusan aláírt elektronikus dokumentumot megismerő személy az elektronikus aláírás ellenőrzésére használ.

3. Aláírás-létrehozó eszköz: olyan hardver, illetve szoftver eszköz, melynek segítségével az aláíró az aláírás-létrehozó adatok felhasználásával az elektronikus aláírást létrehozza.

4.⁵ **Aláíró:** **a)** a természetes személy, aki az aláírás-létrehozó eszközt birtokolja vagy aki a szolgáltató által üzemeltetett aláírás-létrehozó eszközön lévő aláírás-létrehozó adathoz kizárólagosan hozzáfér, és a saját vagy más személy nevében aláírásra jogosult,

b) a jogi személy vagy közhiteles nyilvántartásban szereplő jogi személyiség nélküli szervezet, amely az aláírás-létrehozó eszközt birtokolja vagy aki a szolgáltató által üzemeltetett aláírás-létrehozó eszközön lévő aláírás-létrehozó adathoz kizárólagosan hozzáfér, és akinek a nevében az őt képviselő természetes személy az elektronikus aláírást az elektronikus dokumentumon elhelyezi, valamint

c) aki meghatározza, hogy a nevében jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő informatikai eszköz elektronikus aláírást elektronikusan dokumentumon elhelyezzen.

5. Biztonságos aláírás-létrehozó eszköz: az e törvény 1. számú mellékletében foglalt követelményeknek eleget tevő aláírás-létrehozó eszköz.

6.⁶ **Elektronikus aláírás:** elektronikusan aláírt elektronikus dokumentumhoz azonosítás céljából logikailag hozzárendelt vagy azzal elválaszthatatlanul összekapcsolt elektronikus adat.

7.⁷ **Elektronikus aláírás ellenőrzése:** az elektronikusan aláírt elektronikus dokumentum aláíráskori, illetve ellenőrzéskori tartalmának összevetése, továbbá az aláíró személyének azonosítása a dokumentumon szereplő,

illetve a hitelesítés-szolgáltató által közzétett aláírás-ellenőrző adat, tanúsítvány visszavonási információk, valamint a tanúsítvány felhasználásával.

8. *Elektronikus aláírás felhasználása*: elektronikus adat elektronikus aláírással történő ellátása, illetve elektronikus aláírás ellenőrzése.

9. *Elektronikus aláírás hitelesítés-szolgáltató*: a 6. § (2) bekezdése szerinti tevékenységet végző személy (szervezet).

10. *Elektronikusan történő aláírás*: elektronikus aláírás hozzárendelése, illetve logikailag való hozzákapcsolása az elektronikus adathoz.

11. ^{8.} *Elektronikus aláírási termék*: olyan szoftver vagy hardver, illetve más elektronikus aláírás alkalmazáshoz kapcsolódó összetevő, amely elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatások nyújtásához, valamint elektronikus aláírások, illetőleg időbélyegző készítéséhez vagy ellenőrzéséhez használható.

12. ^{9.} *Elektronikus dokumentum*: elektronikus eszköz útján értelmezhető adategyüttes.

13. ^{10.} *Elektronikus aláírás érvényesítése*: annak tanúsítása minősített elektronikus aláírás vagy e szolgáltatás tekintetében minősített szolgáltató által kibocsátott időbélyegző elhelyezésével, hogy az elektronikus dokumentumon elhelyezett elektronikus aláírás vagy időbélyegző, illetve az azokhoz kapcsolódó tanúsítvány az időbélyegző elhelyezésének időpontjában érvényes volt.

14. ^{11.} *Érvényességi lánc*: az elektronikus dokumentum vagy annak lenyomata, és azon egymáshoz rendelhető információk sorozata, (így különösen azon tanúsítványok, a tanúsítványokkal kapcsolatos információk, az aláírás-ellenőrző adatok, a tanúsítvány aktuális állapotára, visszavonására vonatkozó információk, valamint a tanúsítványt kibocsátó szolgáltató elektronikus aláírás ellenőrző adatára és annak visszavonására vonatkozó információk), amelyek segítségével megállapítható, hogy az elektronikus dokumentumon elhelyezett fokozott biztonságú vagy minősített elektronikus aláírás, illetve időbélyegző, valamint az azokhoz kapcsolódó tanúsítvány az aláírás és időbélyegző elhelyezésének időpontjában érvényes volt.

15. ^{12.} *Fokozott biztonságú elektronikus aláírás*: elektronikus aláírás, amely

a) alkalmas az aláíró azonosítására,

b) egyedülállóan az aláíróhoz köthető,

c) olyan eszközökkel hozták létre, amelyek kizárólag az aláíró befolyása alatt állnak, és

d) a dokumentum tartalmához olyan módon kapcsolódik, hogy minden - az aláírás elhelyezését követően a dokumentumon tett - módosítás érzékelhető.

16. ^{13.} *Időbélyegző*: elektronikus dokumentumhoz végérvényesen hozzárendelt vagy azzal logikailag összekapcsolt olyan adat, amely igazolja, hogy az elektronikus dokumentum az időbélyegző elhelyezésének időpontjában változatlan formában létezett.

17. ^{14.} *Minősített elektronikus aláírás*: olyan - fokozott biztonságú - elektronikus aláírás, amelyet az aláíró biztonságos aláírás-létrehozó eszközzel hozott létre, és amelynek hitelesítése céljából minősített tanúsítványt bocsátottak ki.

18. ^{15.} *Minősített hitelesítés-szolgáltató*: az e törvény szabályai szerint nyilvántartásba vett, minősített tanúsítványt a nyilvánosság számára kibocsátó hitelesítés-szolgáltató.

19. *Minősített tanúsítvány*: az e törvény 2. számú mellékletében foglalt követelményeknek megfelelő olyan tanúsítvány, melyet minősített szolgáltató bocsátott ki.

20. *Szolgáltatási szabályzat*: a 6. § (1) bekezdése szerinti szolgáltató tevékenységével kapcsolatos részletes eljárási és egyéb működési szabályokat tartalmazó szabályzat.

21. ^{16.} *Tanúsítvány*: a hitelesítés-szolgáltató által kibocsátott igazolás, amely az aláírás-ellenőrző adatot a 9. § (3), illetőleg (4) bekezdése szerint egy meghatározott személyhez kapcsolja, és igazolja e személy személyazonosságát vagy valamely más tény fennállását, ideértve a hatósági (hivatali) jelleget.

22. ^{17.} *Archiválási szolgáltató*: az e törvényben meghatározott, az elektronikus aláírással ellátott dokumentumok elektronikus archiválására vonatkozó szolgáltatást nyújtó szolgáltató.

23. ^{18.} *Hitelesítési rend*: olyan szabálygyűjtemény, amelyben egy szolgáltató, igénybe vevő vagy más személy (szervezet) valamely tanúsítvány felhasználásának feltételeit írja elő igénybe vevők valamely közös biztonsági követelményekkel rendelkező csoportja, illetőleg meghatározott alkalmazások számára.

24. ^{19.} *Időbélyegzési rend*: olyan szabálygyűjtemény, amelyben egy szolgáltató, igénybe vevő vagy más személy (szervezet) valamely időbélyegző felhasználásának feltételeit írja elő igénybe vevők valamely közös biztonsági követelményekkel rendelkező csoportja, illetőleg meghatározott alkalmazások számára.

25. ^{20.} *Igénybe vevő*: elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatást igénybe vevő természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet.

26.²¹ *Lenyomat*: olyan meghatározott hosszúságú, az elektronikus dokumentumhoz rendelt bitsorozat, amelynek képzése során a használt eljárás (lenyomatképző eljárás) a képzés időpontjában teljesíti a következő feltételeket:

- a) a képzett lenyomat egyértelműen származtatható az adott elektronikus dokumentumból;
- b) a képzett lenyomattól az elvárható biztonsági szinten belül nem lehetséges az elektronikus dokumentum tartalmának meghatározása vagy a tartalomra történő következtetés;
- c) a képzett lenyomat alapján az elvárható biztonsági szinten belül nem lehetséges olyan elektronikus dokumentum utólagos létrehozatala, amelyre alkalmazva a lenyomatképző eljárás eredményeképp az adott lenyomat keletkezik.

27.²² *Minősített szolgáltató*: a minősített hitelesítés-szolgáltató és az e törvény 6. § (1) bekezdésének b)-d) pontjában meghatározott szolgáltatásokat nyújtó olyan szolgáltató, amely a szolgáltatók nyilvántartásában valamely szolgáltatás tekintetében minősített szolgáltatóként szerepel.

28.²³ *Szolgáltató*: elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatást nyújtó természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet.

3. § (1)²⁴ Elektronikus aláírás, illetve dokumentum elfogadását - beleértve a bizonyítási eszközként történő alkalmazást - megtagadni, jognyilatkozat tételére, illetve joghatás kiváltására való alkalmasságát kétségbe vonni - a (2) bekezdés szerinti korlátozással - nem lehet kizárólag amiatt, hogy az aláírás, illetve dokumentum elektronikus formában létezik.

 (2)²⁵ A Polgári Törvénykönyvben szabályozott családjogi, élettársi kapcsolati, valamint öröklésjogi jogviszonyokban nem lehet az elektronikus formán kívüli dokumentumokat mellőzve, csak elektronikus aláírást felhasználni, illetve elektronikus aláírt elektronikus dokumentumot készíteni.

(3)²⁶ A bírósági eljárások különböző típusaiban - az (1) bekezdésben előírt, bizonyítási eszközkénti felhasználáson túlmenően - eljárási cselekményeket akkor lehet az elektronikus formán kívüli dokumentumokat mellőzve, csak elektronikus aláírt elektronikus dokumentum, illetve elektronikus aláírás használatával fogatosítani, ha ezt az eljárástípusra vonatkozó jogszabály kifejezetten lehetővé teszi.

(4)²⁷

(5)²⁸ A (3)-(4) bekezdés szerinti esetekben, ha a vonatkozó jogszabály írásos formát ír elő, e követelménynek elektronikus aláírt elektronikus dokumentum használatával is eleget lehet tenni.

(6)²⁹ A kormány a közigazgatási hatósági eljárásokban és szolgáltatásokban felhasználható elektronikus aláírásokra, az elektronikus aláíráshoz tartozó tanúsítványokra, illetve az azokkal összefüggésben nyújtott elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatásokra rendeletben - a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben foglalt rendelkezések érvényesítése érdekében - sajátos követelményeket írhat elő.

(7)³⁰ Az adókötelezettség teljesítésének módját megállapító törvény, a bírósági cégeljárás szabályait megállapító törvény, a jogügyletek biztonságának erősítéséről szóló törvénymódosításokról szóló törvény és a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét ellátó szerv részére történő adatszolgáltatás teljesítésének módját megállapító jogszabály kivételével jogszabály nem teheti kötelezővé az elektronikus aláírás felhasználását az ügyfél részére.

(8)³¹ Minősített tanúsítványt bármely - a (3)-(4) bekezdés szerinti - bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásban el kell fogadni.

Az elektronikus aláírt elektronikus dokumentum, illetve az elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatások jogkövetkezményei³²

4. § (1)³³ Ha jogszabály a 3. § (2)-(4) bekezdésében foglaltakon kívüli jogviszonyban írásba foglalást ír elő, e követelménynek eleget tesz az elektronikus aláírt elektronikus dokumentumba foglalás is, ha az elektronikus aláírt elektronikus dokumentumot fokozott biztonságú elektronikus aláírással írják alá.

(2)³⁴ Ha az elektronikus aláírt elektronikus dokumentumon minősített elektronikus aláírás szerepel és az aláírás ellenőrzésének eredményéből más nem következik, vélelmezni kell, hogy a dokumentum tartalma az aláírás óta nem változott.

(3)³⁵ A fokozott biztonságú, illetve minősített elektronikus aláírással ellátott elektronikus aláírt elektronikus dokumentum kinyomtatott változatához nem fűződnek az ugyanezen dokumentum elektronikus változatának bizonyító ereje tekintetében előírt szabályok.

(4)³⁶ Amennyiben az elektronikus aláírási termék rendelkezik az informatikáért felelős miniszter által kijelölt, illetve a laboratóriumok, a tanúsító és ellenőrző szervezetek akkreditálásáról szóló 1995. évi XXIX. törvény szerinti szakmai akkreditáló bizottságok által akkreditált és tanúsításra jogosult szervezetek, illetőleg a 7. § (3)

bekezdése szerinti tanúsító szervezet által kiadott igazolással, az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell, hogy az elektronikus aláírási termék biztonságos, továbbá megfelel az igazolásban megjelölt egyéb követelményeknek.

(5)³⁷ Amennyiben az aláírás-létrehozó adatot olyan szolgáltató helyezte el az aláírás-létrehozó eszközön, amely az adat elhelyezésekor e szolgáltatás tekintetében a szolgáltatók nyilvántartásában minősítettként szerepelt, az ellenkező bizonyításig vélelmezni kell, hogy az aláírás-létrehozó adat kizárólag a szolgáltatást igénybe vevő birtokában van.

(6)³⁸ Amennyiben az időbélyegzést olyan szolgáltató végezte, amely az időbélyegzésekor e szolgáltatás tekintetében a szolgáltatók nyilvántartásában minősítettként szerepelt és az időbélyegző ellenőrzésének eredményéből más nem következik, az ellenkező bizonyításig vélelmezni kell, hogy a dokumentumban foglalt adatok az időbélyegző elhelyezése óta változatlan formában léteztek.

(7)³⁹ Ha az elektronikus aláírással ellátott elektronikus dokumentum archiválását olyan szolgáltató végzi, amely e szolgáltatás tekintetében a szolgáltatók nyilvántartásában minősített szolgáltatóként szerepel, az ellenkező bizonyításig vélelmezni kell, hogy az elektronikus dokumentumon elhelyezett elektronikus aláírás vagy időbélyegző, illetve az azokhoz kapcsolódó tanúsítvány az aláírás és időbélyegző elhelyezésének időpontjában érvényes volt.

(8)⁴⁰ Ha a papíralapú dokumentumról külön jogszabályban meghatározott módon elektronikus másolatot készítenek, a másolatot tartalmazó elektronikus dokumentumhoz is fűződnek a papíralapú dokumentumhoz jogszabály által fűzött joghatások.

(9)⁴¹ Törvény - a 3. § (2) és (7)-(8) bekezdésének keretein belül - az elektronikusan aláírt elektronikus dokumentumhoz, illetve az elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatásokhoz további jogkövetkezményt fűzhet.

5. § (1) Külföldi székhelyű, illetve lakóhelyű (a továbbiakban: külföldi) hitelesítés-szolgáltató által kibocsátott tanúsítványhoz az e törvényben, illetve a 4. § (7) bekezdése alapján meghatározott jogkövetkezmények fűződnek, ha

a) nemzetközi szerződés így rendelkezik, vagy

b) belföldi székhelyű (a továbbiakban: belföldi) hitelesítés-szolgáltató a (4)-(6) bekezdésben meghatározott módon felelősséget vállal a külföldi hitelesítés-szolgáltató által kibocsátott tanúsítványokért, vagy

c) a hitelesítés-szolgáltató székhelye, illetve lakóhelye az Európai Unió valamely tagállamában van.

(2) Külföldi hitelesítés-szolgáltató által kibocsátott tanúsítványhoz akkor is az e törvényben, illetve a 4. § (7) bekezdése alapján meghatározott jogkövetkezmények fűződnek, ha

a)⁴² a külföldi hitelesítés-szolgáltató által kibocsátott tanúsítványokért felelősséget vállal egy olyan hitelesítés-szolgáltató, amely az Európai Unió tagállamában, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban, illetve olyan államban rendelkezik székhellyel, illetve lakóhellyel, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez, illetve

b) a külföldi hitelesítés-szolgáltató teljesíti az Európai Közösség vonatkozó irányelvében foglalt előírásokat, és egy tagállamban létrehozott önkéntes akkreditációs rendszer keretében akkreditálták.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti felelősségvállalásra a belföldi hitelesítés-szolgáltatók tekintetében a (4)-(6) bekezdéseket kell alkalmazni.

(4) Belföldi hitelesítés-szolgáltató szerződésben felelősséget vállalhat külföldi hitelesítés-szolgáltató által kibocsátott tanúsítványért, ennek során a 9. § (2) bekezdése szerint korlátozhatja felelősségét.

(5) A (4) bekezdés szerinti felelősségvállalás úgy is történhet, hogy a belföldi hitelesítés-szolgáltató tanúsítványt bocsát a külföldi hitelesítés-szolgáltató rendelkezésére (a továbbiakban: felülhitelesítés), melyet a külföldi hitelesítés-szolgáltató a saját maga által kibocsátott tanúsítványhoz csatolhat.

(6)⁴³ A hitelesítés-szolgáltató a felelősségvállalást vagy a felülhitelesítést haladéktalanul köteles bejelenteni a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságnak (a továbbiakban: Hatóság), amely jegyzéket tesz közzé a felelősségvállalások tényéről, módjáról, korlátairól és az azokkal érintett külföldi hitelesítés-szolgáltatókról, valamint arról, hogy a felelősséget vállaló belföldi hitelesítésszolgáltató a 7. § (1) bekezdés vagy a 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek felel-e meg.

(6a)⁴⁴ A Hatóság által a (6) bekezdés alapján vezetett jegyzék - a természetes személyazonosító adatok, valamint a lakcím-azonosító adatok kivételével - közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(7)⁴⁵ Az (1)-(2) bekezdésben foglaltakon kívüli külföldi székhelyű hitelesítés-szolgáltató által hitelesített tanúsítványhoz a 3. § (1) bekezdése szerinti jogkövetkezmények fűződnek.

A szolgáltatások

6. § (1)⁴⁶ Az elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatások (a továbbiakban: szolgáltatás) különösen a következők:

- a) elektronikus aláírás hitelesítés-szolgáltatás (a továbbiakban: hitelesítés-szolgáltatás),
- b) időbélyegzés,
- c) aláírás-létrehozó eszközön az aláírás-létrehozó adat elhelyezése,
- d) elektronikus archiválás szolgáltatás.

(2) A hitelesítés-szolgáltatás keretében a hitelesítés-szolgáltató azonosítja az igénylő személyét, tanúsítványt bocsát ki, nyilvántartásokat vezet, fogadja a tanúsítványokkal kapcsolatos változások adatait, valamint nyilvánosságra hozza a tanúsítványhoz tartozó szabályzatokat, az aláírás-ellenőrző adatokat és a tanúsítvány aktuális állapotára (különösen esetleges visszavonására) vonatkozó információkat.

(3)⁴⁷ Időbélyegzés során a szolgáltató az elektronikusan aláírt elektronikus dokumentumhoz időbélyegzőt kapcsol.

(4)⁴⁸ Az elektronikus archiválás szolgáltatás keretében a szolgáltató

a) a letagadhatatlanság biztosítása és a dokumentumok hiteles megőrzése céljából archiválja az archiválás időpontjában létező érvényességi láncot;

b) biztosítja az érvényességi lánc sérthetetlenségét az ahhoz tartozó elektronikus aláírások érvényességének hosszú távú ellenőrizhetősége érdekében;

c) az érvényességi láncot az igénybe vevő kérésére részére haladéktalanul átadja;

d) kérelemre igazolást bocsát ki az általa archivált elektronikus dokumentummal vagy érvényességi láncsal kapcsolatban.

(5)⁴⁹ Az (1) bekezdés a)-d) pontjai szerinti szolgáltatásokat egyenként vagy azok közül bármelyiket együttesen is lehet nyújtani. A minősített hitelesítés-szolgáltató jogosult nem minősített tanúsítványt is kibocsátani. A hitelesítés-szolgáltató jogosult arra, hogy tanúsítványokat különböző feltételekkel (pl. felelősségvállalás mértéke, valamely hitelesítési rendnek való megfelelés) bocsásson ki.

(6) Szolgáltatási szerződés érvényességéhez a szerződés írásba foglalása szükséges.

Bejelentés⁵⁰

7. §⁵¹ (1) A 6. § (1) bekezdésének a)-d) pontja szerinti elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatás végzését a belföldi lakóhelyű vagy belföldön tartózkodási hellyel rendelkező természetes személy, illetve belföldi székhelyű (telephelyű) jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet 30 nappal a szolgáltatás megkezdését megelőzően köteles bejelenteni a Hatóságnak.

(2) A bejelentéshez csatolni kell:

a) a szolgáltatási szabályzatot,

b) az általános szerződési feltételeket,

c)⁵² a kérelmező, illetőleg alkalmazottja szakképzettségét igazoló okirat hiteles másolatát,

d) a felelősségbiztosítás, valamint a külön jogszabályban meghatározott egyéb pénzügyi erőforrás meglétét igazoló iratokat, valamint

e) hitelesítés-szolgáltatás esetén a szolgáltató által kibocsátott hitelesítési rendet, időbélyegzés szolgáltatás esetén pedig a szolgáltató által kibocsátott időbélyegzési rendet.

(3) A szolgáltatónak nyilatkoznia kell arról, hogy tevékenységét minősített szolgáltatóként kívánja-e folytatni.

(4)⁵³ A „minősített” jelzöt elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatáshoz kapcsolódóan csak az e törvény szabályai szerint nyilvántartásba vett minősített szolgáltató használhatja.

(5) Tanúsítvány és időbélyegző előállításához, valamint minősített elektronikus aláírás létrehozásához kizárólag olyan aláíró eszköz és egyéb elektronikus aláírási termék használható, amely rendelkezik a Hatóság által nyilvántartásba vett, tanúsításra jogosult szervezetek által erre a célra kiadott igazolással. E feltétel meglétét a Hatóság az aláíró eszköz, illetve a szolgáltató nyilvántartásba vételével egyidejűleg, illetve azt követően is ellenőrzi.

(6) A (5) bekezdés tekintetében el kell fogadni az Európai Unió valamely tagállamában nyilvántartásba vett tanúsító szervezet által kiadott igazolást.

(7) Amennyiben a szolgáltató működésében a bejelentéshez képest változás következik be, köteles azt - 30 nappal a változás bevezetése előtt - bejelenteni a Hatóságnak.

8. §⁵⁴ (1) A minősített szolgáltató működése során folyamatosan köteles megfelelni az alábbi követelményeknek:

a)⁵⁵ a természetes személy, a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet vezető tisztségviselője, vezetője és alkalmazottjai büntetlen előéletűek, és nem állnak a 6. § (1) bekezdésében meghatározott elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatás végzését kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt;

b) a természetes személy, a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet vezető tisztségviselője, illetőleg vezetője vagy alkalmazottja a külön jogszabályban meghatározott szakképesítéssel rendelkezik;

c) a tevékenység biztonságos folytatásához szükséges, külön jogszabályban meghatározott pénzügyi háttérrel és felelősségbiztosítással rendelkezik;

d) biztosítja a tevékenység végzéséhez szükséges, az e törvény 1. és 3. számú melléklete szerinti egyéb feltételeket.

(2)⁵⁶ A Hatóság a 6. § (1) bekezdésében meghatározott elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatási tevékenység gyakorlásának időtartama alatt lefolytatott hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi, hogy a minősített szolgáltató természetes személy, illetve jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet vezető tisztségviselője, vezetője és alkalmazottja büntetlen előéletű-e, és nem áll-e a 6. § (1) bekezdésében meghatározott elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatási tevékenység gyakorlását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt. A hatósági ellenőrzés céljából a Hatóság adatot igényelhet a büntügyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy a minősített szolgáltató természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet vezető tisztségviselője, vezetője és alkalmazottja büntetlen előéletű-e, valamint, hogy a 6. § (1) bekezdésében meghatározott elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatási tevékenység gyakorlását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll-e.

(3)⁵⁷ A Hatóság a (2) bekezdés alapján megismert személyes adatokat a 6. § (1) bekezdésében meghatározott elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatási tevékenység gyakorlásának megszűnéséig vagy a minősített szolgáltató jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén a vezető tisztségviselőnek, vezetőjének vagy alkalmazottnak a szervezettel fennálló jogviszonya megszűnéséig kezeli.

A szolgáltatók adatszolgáltatási kötelezettsége⁵⁸

8/A. §⁵⁹ (1)⁶⁰ A Hatóság feladatai ellátásához szükséges felmérések, elemzések és értékelések készítése céljából, határidő megjelölésével adatszolgáltatási kötelezettséget írhat elő a törvény hatálya alá tartozó tevékenységet folytató szolgáltatók számára. Az adatszolgáltató az adatokat a Hatóság által megjelölt határidőre, a Hatóság által kért formában, hiánytalanul és a valóságnak megfelelően köteles szolgáltatni. Amennyiben az adatszolgáltató e kötelezettségnek nem tesz eleget, úgy a Hatóság a törvény 22. §-ában foglalt szankciót alkalmazhatja. A Hatóság a törvény hatálya alá tartozó tevékenységet végző szolgáltatókat önkéntes alapon - a vonatkozó jogszabályi rendelkezések keretei között - más, személyes adatnak nem minősülő adatok szolgáltatására is felhívhatja.

(2)⁶¹ A Hatóság köteles az általa meghatározott adatok kezeléséről és felhasználásáról, továbbá az adatkezelés jogszabályban meghatározott céljáról az adat szolgáltatóját - az adatszolgáltatási kötelezettség előírásával, vagy a nem kötelező adatszolgáltatásról szóló felhívással együtt - tájékoztatni. Amennyiben az adatszolgáltatás elrendelése az (1) bekezdés alapján kötelező döntéssel történik, a Hatóság köteles az adatszolgáltató figyelmét a nem határidőben vagy nem a megfelelő formátumban történő, hiányos, vagy nem a valóságnak megfelelő adatszolgáltatás jogkövetkezményeire felhívni, és a (4) bekezdés szerinti jogorvoslat lehetőségéről tájékoztatni, egyébként pedig a felhíváson feltüntetni, hogy az adatszolgáltatás nem kötelező.

(3) A Hatóság a piacfelmérő, elemző és értékelő feladataihoz felhasználhatja az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program keretében a törvény hatálya alá tartozó tevékenységet végző szolgáltatók által szolgáltatott adatokat.

(4) A Hatóság az e § alapján szolgáltatott adatokat nem használhatja fel a szolgáltató elleni eljárás lefolytatására. Erről a Hatóság a szolgáltatót az adatszolgáltatásra kötelezéssel, illetve felhívással egy időben tájékoztatni köteles.

Önkéntes akkreditáció⁶²

8/B. §⁶³ (1)⁶⁴ A szolgáltató szervezetének, rendszerének, valamint a szolgáltatás során alkalmazott termékeknek és hálózatnak a külön jogszabály szerinti informatikai biztonsági követelményeknek vagy más önként vállalt követelményeknek való megfelelést önkéntes akkreditációs rendszer keretében tanúsíthatja.

(2) A létrejött önkéntes akkreditációs rendszert a Hatóságnak a működés megkezdésekor be kell jelenteni. A bejelentésnek tartalmaznia kell az önkéntes akkreditációs rendszer elnevezését, a működtetésért felelős személy vagy szervezet nevét és székhelyét (lakóhelyét, telephelyét, működési helyét). A bejelentett adatokban bekövetkezett változásokat a működtető a Hatóságnak a változásokat követő 30 napon belül köteles bejelenteni.

(3) A szolgáltató köteles bejelenteni a Hatóságnak, amennyiben szervezetének, rendszerének, valamint a szolgáltatás során alkalmazott termékeknek és hálózatnak a külön jogszabály szerinti informatikai biztonsági követelményeknek, vagy más önként vállalt követelményeknek való megfelelést önkéntes akkreditációs rendszer keretében tanúsította. A bejelentésnek tartalmaznia kell a szolgáltató nevét, székhelyét, (lakóhelyét, telephelyét, működési helyét), az önkéntes akkreditációs rendszer elnevezését, valamint a tanúsítás érvényességi időtartamát. A bejelentett adatok körében bekövetkezett változásokat a szolgáltató a Hatóságnak a változásokat követő 30 napon belül köteles bejelenteni.

A hitelesítés-szolgáltatási tevékenység

9. § (1)⁶⁵ A szolgáltató a szerződéskötést megelőzően köteles tájékoztatni az igénybe vevőt a szolgáltatás felhasználásának módjáról, biztonsági fokáról, amennyiben a szolgáltató rendelkezik önkéntes akkreditációs rendszer keretében szerzett - különösen a szervezetének, rendszerének, valamint a szolgáltatás során alkalmazott termékeknek és hálózatnak a külön jogszabály szerinti informatikai biztonsági követelményeknek, vagy más önként vállalt követelményeknek való megfelelést igazoló - tanúsítással, úgy erről a tényről, továbbá szolgáltatási szabályzatáról, valamint a szerződés feltételeiről, különösen a (2) bekezdés szerinti korlátozásokról. Amennyiben a szolgáltatás működésének megkezdését követően a 20. § (3) bekezdésében foglalt vizsgálat még nem zárult le, a szolgáltató köteles erről az igénybe vevőt tájékoztatni.

(2) A hitelesítés-szolgáltató a minősített tanúsítványban meghatározhatja a tanúsítvány felhasználásának tárgybeli, földrajzi vagy egyéb korlátait, illetve az egy alkalommal vállalható kötelezettség legmagasabb értékét.

(3) A hitelesítés-szolgáltató a 12. §-ban foglalt jogosítványával élve azonosítja az igénylő személyét, majd a saját elektronikus aláírásával aláírt tanúsítvánnyal hitelesíti az igénylő elektronikus aláírását.

(4)⁶⁶ A tanúsítványnak az abban feltüntetett adatokat a valóságnak megfelelően kell tartalmaznia. A szolgáltatás igénylője jogosult kérni, hogy a tanúsítványban a hitelesítés-szolgáltató álnevet tüntessen fel.

(5) A hitelesítés-szolgáltatónak biztosítania kell, hogy az aláírás-létrehozó adat, illetve az aláírás-ellenőrző adat egyedi legyen, és egymást kiegészítő módon legyen használható, ha mindkettő a hitelesítés-szolgáltatótól származik.

(6) A hitelesítés-szolgáltató fogadja és feldolgozza a tanúsítványokkal kapcsolatos változások adatait, nyilvántartást vezet a tanúsítványok aktuális helyzetéről, esetleges felfüggesztéséről, illetve visszavonásáról. Ezeket, valamint a tanúsítvány kibocsátásra vonatkozó saját szabályzatait és az aláírás-ellenőrző adatokat, továbbá a visszavont tanúsítványok nyilvántartását közcélú távközlő hálózatok segítségével bárki számára hozzáférhető és folyamatosan elérhető módon közzéteszi.

(7)⁶⁷ A hitelesítés-szolgáltató a tanúsítványokkal kapcsolatos elektronikus információkat - beleértve az azok előállításával összefüggőket is - és az ahhoz kapcsolódó személyes adatokat legalább a tanúsítvány érvényességének lejártától számított tíz évig, illetőleg az elektronikus aláírással, illetve az azzal aláírt elektronikusan aláírt elektronikus dokumentummal kapcsolatban felmerült jogvita jogerős lezárásáig megőrzi, valamint ugyanezen határidőig olyan eszközt biztosít, mellyel a kibocsátott tanúsítvány tartalma megállapítható. E megőrzési kötelezettségnek a hitelesítés-szolgáltató minősített archiválási szolgáltató igénybevételével is eleget tehet.

(8) A hitelesítés-szolgáltató tevékenységi köréből csak az új tanúsítvány kibocsátást szüneteltetheti.

10. § (1)⁶⁸ Elektronikus aláírás tanúsítványa kibocsátható olyan céllal is, hogy az az aláíró más személy (szervezet) képviseletében történő aláírásra jogosítsa fel. Ebben az esetben a hitelesítés-szolgáltatás igénybe vevőjére vonatkozó szabályokat a képviselőre kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti tanúsítvány akkor bocsátható ki, ha a képviseleti jogosultságot igazolják. A képviseleti jogosultság meglétét a hitelesítés-szolgáltató köteles ellenőrizni. A kibocsátásról a képviselt személyt (szervezetet) haladéktalanul tájékoztatni kell.

(3) A képviseleti jogosultság megszűnése esetén a képviselt, illetve a képviselő személy (szervezet) kérelmére a hitelesítés-szolgáltató köteles a jogosultság tényét feltüntető tanúsítványt visszavonni.

(4) Az (1) bekezdés szerinti tanúsítványban kizárólag a képviselt hozzájárulása esetén tüntethető fel álnév.

10/A. §⁶⁹ Elektronikus aláírás tanúsítványa - beleértve a minősített tanúsítványt is - kibocsátható az alábbi célokra is:

a) az aláíró természetes személy az elektronikus aláírást jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő informatikai eszköz útján automatikusan, közvetlen személyi felügyelet nélkül helyezi el az aláíróhoz rendelt elektronikus dokumentumon,

b) az aláíró jogi személy vagy más jogi személyiség nélküli szervezet az elektronikus aláírást jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő informatikai eszköz útján automatikusan, közvetlen személyi felügyelet nélkül helyezi el az aláíróhoz rendelt elektronikus dokumentumon.

A hitelesítés-szolgáltató adatkezelése⁷⁰

11. § (1) A hitelesítés-szolgáltatók csak az aláírotól közvetlenül, vagy annak egyértelmű előzetes hozzájárulásával gyűjthetnek személyes adatokat és csak olyan mértékben, ami a tanúsítvány kiadásához szükséges. Az adatokat az adatalany beleegyezése nélkül nem lehet más célra gyűjteni, felhasználni, valamint - a (2)-(3) bekezdésben foglaltak kivételével - harmadik személynek továbbítani.

(2) A hitelesítés-szolgáltató az elektronikus aláírás felhasználásával elkövetett bűncselekmények felderítése vagy megelőzése céljából, illetőleg nemzetbiztonsági érdekből - az érintett személyazonosságát igazoló, valamint a 12. § (2) bekezdése alapján egyeztetett adatok tekintetében - az adatigénylésre külön törvényben meghatározott feltételek teljesülése esetén adatokat továbbít a nyomozó hatóságnak és a nemzetbiztonsági szolgálatoknak. Az adatátadás tényét rögzíteni kell, az adatátadásról a hitelesítés-szolgáltató az aláírot nem tájékoztathatja.

(3) A hitelesítés-szolgáltató a tanúsítvány érvényességét érintő polgári peres, illetve nemperes eljárás során - az érintettség igazolása esetén - az aláíró személyazonosságát igazoló, valamint a 12. § (2) bekezdése alapján egyeztetett adatokat átadhatja az ellenérdekű peres félnek vagy képviselőjének, illetőleg azt közölheti a megkereső bírósággal.

(4)⁷¹ A hitelesítés-szolgáltató az elektronikus aláírás alkalmazásával elektronikus ügyintézését végző közigazgatási szerv megkeresésére - az aláírást alkalmazó személy azonosító adatainak ellenőrzése céljából - adategyeztetést végez és az adatok egyezéséről, vagy az eltérés tényéről a megkereső hatóságot tájékoztatja.

(5)⁷² Álnevet használó aláíró esetén a hitelesítés-szolgáltató - a (2)-(3) bekezdésben foglaltak kivételével - csak az aláíró, illetve a 10. § (4) bekezdése szerinti képviselt személy (szervezet) beleegyezésével adhatja át a hatóságoknak vagy bármely más harmadik személynek az aláíró valódi azonosságára vonatkozó adatokat.

12. § (1) A hitelesítés-szolgáltató jogosult az aláíró személyazonosító igazolványa, útlevele, gépjárművezetői engedélye vagy egyéb, személyazonosításra alkalmas okmánya alapján személyazonosságát megállapítani.

(2) A hitelesítés-szolgáltató - megnevezésének és az adatfelhasználás céljának feltüntetésével - adategyeztetést végez:

a)⁷³ az aláíró személyazonosságának ellenőrzése céljából legalább eggyel a következő szervezetek közül: személyi adat- és lakcímnnyilvántartás, úti okmány nyilvántartás gépjárművezetői nyilvántartás,

b) az aláírási jogosultság ellenőrzése céljából a cégnyilvántartással.

Az aláíró

13. § (1) Az aláíró jogosult az aláírás-létrehozó adatot birtokolni, továbbá köteles haladéktalanul tájékoztatni a hitelesítés-szolgáltatót

a) az azonosításához szükséges személyazonosító adatokról, más személy (szervezet) képviseletében történő aláírásra jogosító elektronikus aláírás esetén a képviseletre, illetőleg aláírásra jogosult személy személyazonosító adatairól, az e törvény 2. számú mellékletének d) és k) pontja szerinti adatokról, valamint a cégszolgálatokról, továbbá mindezek változásáról;

b) az aláírás-létrehozó adatnak illetéktelen személy tudomására jutásáról vagy elvesztéséről;

c)⁷⁴ az aláírással vagy az így aláírt elektronikus aláírt elektronikus dokumentummal, illetve a tanúsítvánnyal kapcsolatban észlelt - külön jogszabályban, illetve a szolgáltatási szabályzatban meghatározott - rendellenességről;

d)⁷⁵ a tanúsítvánnyal ellátott elektronikus aláírt elektronikus dokumentummal kapcsolatos jogvita megindulásáról.

(2) Ha az aláíró elmulasztotta teljesíteni az (1) bekezdés szerinti kötelezettségét, az ebből eredő kárért felel.

(3)⁷⁶ Az aláíró, illetve a 10. § szerinti képviselt személy, szervezet kérheti a tanúsítvány felfüggesztését, illetve visszavonását.

(4)⁷⁷ Az aláíró az aláírás-létrehozó adatot kizárólag az aláírás létrehozására használhatja, betartva a tanúsítványban jelzett esetleges egyéb korlátozásokat is. A minősített tanúsítvány felhasználható fokozott biztonságú elektronikus aláírás létrehozására is.

A tanúsítvány érvényességének felfüggesztése, illetve visszavonása a szolgáltató részéről

14. § (1) A hitelesítés-szolgáltató felfüggeszti a tanúsítvány érvényességét és ezt nyilvántartásában haladéktalanul közzéteszi, ha

a) az aláíró, illetve a képviselt személy (szervezet) kéri;

b) a szolgáltatással kapcsolatos - jogszabályban, a szolgáltatási szabályzatban vagy az általános szerződési feltételekben meghatározott - rendellenességről szerez tudomást;

c) megalapozottan feltételezhető, hogy a tanúsítványban foglalt adatok nem felelnek meg a valóságnak, vagy az aláírás-létrehozó adat nem az aláíró kizárólagos birtokában van;

d)⁷⁸ a Hatóság jogerős és végrehajtható határozatában így rendelkezik.

(2) A hitelesítés-szolgáltató visszavonja a tanúsítványt és ezt nyilvántartásában haladéktalanul közzéteszi, ha

a) az aláíró, illetve a képviselt személy (szervezet) kéri;

b) az (1) bekezdés b) pontja szerinti rendellenesség nem orvosolható;

c) tudomására jut, hogy a tanúsítványban foglalt adatok nem felelnek meg a valóságnak, vagy az aláírás-létrehozó adat nem az aláíró kizárólagos birtokában van;

d)⁷⁹ a Hatóság jogerős és végrehajtható határozatában így rendelkezik;

e) a hitelesítés-szolgáltató tevékenységét befejezte;

f) a tanúsítvány érvényességi ideje lejárt.

(3) Tanúsítvány visszamenőleges visszavonására nem kerülhet sor.

(4) Az általános szerződési feltételekben, illetőleg a szolgáltatási szabályzatban rendelkezni kell a tanúsítvány érvényesség lejártá előtti visszavonásának jogkövetkezményeiről.

A hitelesítés-szolgáltató felelőssége⁸⁰

 15. § (1)⁸¹ A hitelesítés-szolgáltató a vele szerződéses jogviszonyban nem álló harmadik személlyel szemben a Polgári Törvénykönyv általános felelősségi szabálya szerint, az aláíróval szemben pedig a szerződésszegésért való felelősség szabályai szerint felelős a minősített elektronikus aláírással vagy időbélyegzővel, illetve az ezzel ellátott elektronikus aláírt elektronikus dokumentummal okozott kárért, ha a 7. § (2) bekezdésében, illetve a 9-11. §-ban vagy a 14. §-ban foglaltakat megszegte. E szabályok megtartását kétség esetén a szolgáltatónak kell bizonyítania.

(2)⁸² A 9. § (2) bekezdése szerinti korlátokat meghaladó ügyletekben kibocsátott és aláírt elektronikus aláírt elektronikus dokumentumból származó követelésekért, illetve az így okozott kárért a hitelesítés-szolgáltató nem felel.

(3) Az aláírás belföldi székhelyű (lakóhelyű) felhasználójával szemben az 5. § (2) bekezdése szerint felelősséget vállaló szervezet (személy) a külföldi hitelesítés-szolgáltatóval egyetemlegesen, az (1) bekezdés szerint felelős a minősített elektronikus aláírással okozott kárért.

A hitelesítés-szolgáltató tevékenységének befejezése

16. § (1)⁸³ Ha a hitelesítés-szolgáltató be kívánja fejezni tevékenységét, erről a tevékenység befejezését legalább hatvan nappal megelőzően értesítenie kell az általa kibocsátott és még vissza nem vont tanúsítványokban aláíróként megjelölt személyeket, valamint a Hatóságot, megjelölve a (2) bekezdés szerinti szervezetet. A bejelentés időpontjától kezdve a hitelesítés-szolgáltató nem bocsáthat ki új tanúsítványt. A hitelesítés-szolgáltató a tevékenység befejezését legalább húsz nappal megelőzően köteles az általa kibocsátott, és még vissza nem vont tanúsítványokat visszavonni. A hitelesítés-szolgáltató tanúsítványok visszavonását

követően a tevékenysége befejezéséig a nyilvánosságra hozatali kötelezettségének továbbra is köteles eleget kell tenni.

(2) A hitelesítés-szolgáltató köteles intézkedni az iránt, hogy legkésőbb a tevékenység befejezésekor más - vele azonos besorolású - szolgáltató átvegye a 9. § (6) bekezdés szerinti nyilvántartásokat, így különösen a visszavont tanúsítványok nyilvántartását, valamint ellássa a 9. § (7) bekezdésében foglalt feladatot. A visszavont tanúsítványokkal kapcsolatos minden adatot - beleértve a személyes adatokat is - át kell adni.

(3)⁸⁴ A Hatóság jelöli ki a (2) bekezdés szerinti szervezetet, ha azt a hitelesítés-szolgáltató az (1) bekezdés szerinti bejelentésében nem jelöli meg.

(4)⁸⁵ Ha a hitelesítés-szolgáltató tevékenységének befejezését előzetesen nem jelenti be, és a (2) bekezdés szerinti kötelezettségének nem tesz eleget, a Hatóság haladéktalanul gondoskodik a szolgáltató által hitelesített tanúsítványok visszavonásáról és e tény közzétételéről, valamint kijelöli a 9. § (7) bekezdésében foglalt kötelezettséget végző és a 9. § (6) bekezdése szerinti adatokat megőrző hitelesítés-szolgáltatót. A Hatóság emiatt felmerült költségeit a szolgáltatási tevékenységet befejező szolgáltató köteles megfizetni.

(5)⁸⁶ Ha a hitelesítés-szolgáltató tevékenységének befejezését követően más, az adott szolgáltatást azonos, vagy magasabb szinten végző szolgáltató nem szerepel a Hatóság nyilvántartásában, a Hatóság megőrzi a 9. § (6) bekezdésében meghatározott adatokat és nyilvántartásokat, továbbá eleget tesz a 9. § (7) bekezdésében foglalt kötelezettségeknek.

(6)⁸⁷ Ha a hitelesítés-szolgáltató ellen felszámolási vagy végelszámolási eljárás indult, haladéktalanul köteles tájékoztatni a Hatóságot e tényről, megnevezve az eljárást lefolytató szervezetet. A Hatóság az eljárás időtartama alatt jogosult tájékoztatást kérni az eljáró szervezettől az ügy állásáról, és ha a hitelesítés-szolgáltató az (1) bekezdés szerinti bejelentést a zárómérleg benyújtásáig nem teszi meg, a Hatóság kijelöli a (2) bekezdés szerinti szervezetet.

(7)⁸⁸ A szolgáltató megszűnése vagy a szolgáltatási tevékenység abbahagyása esetén a Hatóság törli a hitelesítés-szolgáltatót a nyilvántartásból.

Aláírás-létrehozó eszközön az aláírás-létrehozó adat elhelyezése⁸⁹

16/A. §⁹⁰ (1) A szolgáltató a szolgáltatás keretében vállalja, hogy az igénybe vevő aláírás-létrehozó adatát az aláírás-létrehozó eszközön elhelyezi, illetve elvégzi az aláírás-létrehozó eszköz megszemélyesítését.

(2) A szolgáltatónak gondoskodnia kell az aláírás-létrehozó és az aláírás-ellenőrző adatok biztonságos létrehozásáról, amennyiben az aláírás-létrehozó és aláírás-ellenőrző adat létrehozását az igénybe vevő számára maga végzi.

(3) A szolgáltató köteles biztosítani az igénybe vevő aláírás-létrehozó adatának titkosságát, valamint az aláírás-ellenőrző adat sértetlenségét. A szolgáltató az igénybe vevő aláírás-létrehozó adatát a szolgáltatás nyújtása során visszafejtésre alkalmas formában nem tárolhatja, a szolgáltatás nyújtását követően pedig biztosítania kell, hogy az igénybe vevő aláírás-létrehozó adatáról semmilyen másolat ne kerüljön tárolásra.

(4) A szolgáltatónak gondoskodnia kell az általa biztosított aláírás-létrehozó eszköz kibocsátásakor az eljárás biztonságosságáról.

(5) Az aláírás-létrehozó adatot elhelyező szolgáltatóra az e §-ban foglalt eltérésekkel a hitelesítés-szolgáltatóra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

Az időbélyegzés szolgáltatás⁹¹

16/B. §⁹² (1) A szolgáltatónak oly módon kell az időbélyegzőt létrehoznia, hogy az összekösse az aktuális időt (az időadatot), egyedi sorszámot és az időbélyegzővel ellátni kívánt elektronikus dokumentumot vagy annak lenyomatát.

(2) A szolgáltató az időbélyegző elhelyezése során az igénybe vevő által számára átadott elektronikus dokumentum vagy lenyomat tartalmát csak az időbélyegző elhelyezéséhez szükséges mértékben módosíthatja.

(3) Az időbélyegzőre a tanúsítványra, a minősített időbélyegzőre a minősített tanúsítványra, az időbélyegző-szolgáltatóra pedig az e §-ban foglalt eltérésekkel a hitelesítés-szolgáltatóra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

Az elektronikus archiválás szolgáltatás⁹³

16/C. §⁹⁴ (1) Az archiválási szolgáltatás a felek megállapodása alapján oly módon is nyújtható, hogy az igénybe vevő nem bocsátja a szolgáltató rendelkezésére személyazonosító adatait.

(2) Az elektronikus archiválás-szolgáltató tevékenységéből csak a dokumentumok, illetve azok lenyomatának megőrzésre átvételét szüneteltetheti.

16/D. §⁹⁵ A szolgáltató a szerződéskötést megelőzően köteles tájékoztatni a szolgáltatást igénylőt a szolgáltatás felhasználásának módjáról, biztonsági fokáról, szolgáltatási szabályzatáról, a szerződés feltételeiről, valamint az alkalmazandó adatvédelmi szabályokról (különösen az igénybe vevőn kívüli harmadik személyek hozzáférési lehetőségeiről).

16/E. §⁹⁶ Az elektronikus dokumentumok vagy lenyomatok átvételekor a szolgáltató ellenőrzi az elektronikus aláírást, majd beszerzi az elektronikus aláírás hosszú távú érvényesítéséhez szükséges információkat, így különösen:

a) a tanúsítvánnyal kapcsolatos információkat, az aláírás-ellenőrző adatot, valamint a tanúsítvány aktuális állapotára, visszavonására vonatkozó információkat;

b) az a) pontban felsoroltakon túl a tanúsítvány kibocsátójának szolgáltatói aláírás-ellenőrző adataira és annak visszavonására vonatkozó információkat.

16/F. §⁹⁷ Ha az elektronikus aláírás hosszú távú érvényesítéséhez szükséges információk nem szerezhetők be, a szolgáltató köteles erről a tényről az igénybe vevőt haladéktalanul tájékoztatni. Ha a szolgáltató a tájékoztatást elmulasztja, az ezzel okozott kárért a 16/M. § szerint felel.

16/G. §⁹⁸ (1) A 16/E. §-ban meghatározott információk beszerzése után a szolgáltató az érvényességi láncon minősített szolgáltató által kibocsátott időbélyegzőt helyez vagy helyezett el, és erről értesíti az igénybe vevőt.

(2) A szolgáltató köteles a Hatóság határozata szerinti, elfogadott kriptográfiai algoritmuson alapuló minősített elektronikus aláírást elhelyezni és minősített szolgáltató által kibocsátott időbélyegzőt elhelyezni vagy elhelyeztetni az érvényességi láncon:

a) a szolgáltatási szabályzatban meghatározott időközönként;

b) a határozatban előírt időpontban.

(3) A szolgáltató az erre vonatkozó határozat kézhezvételét követően a határozatban előírt időpontban köteles a Hatóság által meghatározott kriptográfiai algoritmuson alapuló és meghatározott paraméterekkel rendelkező minősített elektronikus aláírást és minősített szolgáltató által kibocsátott időbélyegzőt elhelyezni vagy elhelyeztetni az érvényességi láncon.

(4) A szolgáltató köteles figyelemmel kísérni az elektronikus aláírással kapcsolatos technológia és kriptográfiai algoritmusok fejlődését, és amennyiben a Hatóság határozata szerinti, elfogadott, meghatározott paraméterekkel rendelkező kriptográfiai algoritmusok már nem biztonságosak, úgy köteles az érvényességi láncon biztonságos kriptográfiai algoritmuson alapuló minősített elektronikus aláírást elhelyezni és minősített szolgáltató által kibocsátott időbélyegzőt elhelyezni vagy elhelyeztetni és erről a Hatóságot értesíteni. E rendelkezés alkalmazásában nem biztonságos a kriptográfiai algoritmus különösen akkor, ha a meghatározott paraméterekkel történő alkalmazás mellett az aláírás-ellenőrző adatból származtatható az aláírás-létrehozó adat vagy lehetséges valamely előre meghatározott lenyomattal rendelkező elektronikus dokumentum létrehozása.

16/H. §⁹⁹ A szolgáltató köteles a rábízott elektronikus dokumentumokat vagy lenyomatokat oly módon megőrizni, amely kizárja az utólagos módosítás lehetőségét, folyamatosan biztosítja a jogosultak hozzáférését, valamint - a szolgáltatási szabályzat erre vonatkozó rendelkezése esetén - az elektronikus dokumentumok értelmezhetőségét (olvashatóságát). Az elektronikus dokumentumokat védeni kell a jogosulatlan hozzáférés, módosítás, törlés vagy megsemmisítés ellen.

16/I. §¹⁰⁰ Az elektronikus dokumentumok tartalmát a szolgáltató, vagy vele megbízási vagy munkaviszonyban, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személyek csak az igénybe vevő írásbeli engedélyével ismerhetik meg.

16/J. §¹⁰¹ A szolgáltató az igénybe vevőnek a szolgáltatási szerződésben rögzítettek szerint állandó hozzáférést köteles biztosítani az általa átadott elektronikus dokumentumokhoz.

Az archiválási szolgáltató adatkezelése¹⁰²

16/K. §¹⁰³ A szolgáltatási szerződést oly módon kell megkötni, hogy a szerződés tartalma az elektronikus dokumentumokban szereplő személyes adatok vonatkozásában kielégítse az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény által az adatfeldolgozás vonatkozásában meghatározott feltételeket.

Az igénybe vevő kötelezettségei¹⁰⁴

16/L. §¹⁰⁵ Amennyiben az érvényességi láncnak az elektronikus dokumentum nem része, úgy - a szolgáltatási szabályzat ellenkező rendelkezése hiányában - az igénybe vevő köteles a szolgáltató felhívására a szolgáltatási szabályzatban meghatározott időközönként és esetekben az elektronikus dokumentumnak a Hatóság határozata szerinti, elfogadott kriptográfiai algoritmus alkalmazásával képzett lenyomatát a szolgáltató számára átadni. Ha az igénybe vevő e kötelezettségének a szolgáltató felhívása ellenére nem tesz eleget, úgy a szolgáltató mentesül a 16/M. §-ban szabályozott felelőssége alól.

Az archiválási szolgáltató kártérítési felelőssége¹⁰⁶

16/M. §¹⁰⁷ (1) A szolgáltató az érvényességi lánc vagy az általa őrzött elektronikus dokumentumok, illetve lenyomatok sérülése, vagy megsemmisülése miatt más személynek okozott kárt köteles megtéríteni. A szolgáltató mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt tevékenységi körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő.

(2) A szolgáltató a szolgáltatási szabályzatban az érvényességi lánc vagy az általa őrzött elektronikus dokumentumok, illetve lenyomatok sérülése vagy megsemmisülése által más személynek okozott kár tekintetében felelősségét korlátozhatja.

Az archiválási szolgáltatás nyújtásának befejezése¹⁰⁸

16/N. §¹⁰⁹ (1) Ha a szolgáltató be kívánja fejezni tevékenységét, valamint a (2) és (3) bekezdésben szabályozott esetekben, a tevékenység befejezéséről legalább hatvan nappal megelőzően értesíteni köteles az igénybe vevőket, valamint a Hatóságot.

(2) Ha a szolgáltató ellen felszámolási vagy végelszámolási eljárás indult, haladéktalanul köteles tájékoztatni a Hatóságot e tényről, megnevezve az eljárást lefolytató szervezetet. A Hatóság az eljárás időtartama alatt jogosult tájékoztatást kérni az eljáró szervezettől az ügy állásáról.

(3) A szolgáltató megszűnése vagy a szolgáltatási tevékenység befejezése esetén a Hatóság törli a szolgáltatót a nyilvántartásból.

16/O. §¹¹⁰ (1) Az archiválási szolgáltatóra a 16/C-16/N. §-ban foglalt eltérésekkel a hitelesítés-szolgáltatóra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az archiválási szolgáltatóra és az archiválási szolgáltatásra vonatkozó rendelkezések nem érintik a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény 12. §-ában foglalt kötelezettségek érvényesülését.

A Hatóság feladatai¹¹¹

17. § (1) A Hatóság¹¹²

a)¹¹³ nyilvántartásba veszi a 7. § (1) bekezdése, illetve a 8. § (1) bekezdése szerinti szolgáltatókat, a 7. § (5) bekezdése szerinti személyeket (szervezeteket);

b)¹¹⁴ a szolgáltatók működésének időtartama alatt folyamatosan vizsgálja, illetőleg ellenőrzi, hogy a szolgáltatók megfelelnek-e az e törvény, a felhatalmazása alapján kiadott jogszabályok, a szolgáltatási szabályzat, illetve az általános szerződési feltételek előírásainak;

c) a b) pontban foglalt követelmények nem teljesítése esetén a 21-23. § szerinti intézkedéseket és szankciókat alkalmazza;

d) nyilvántartásokat vezet, és ezeket közcélú távközlő hálózatok segítségével bárki számára hozzáférhető és folyamatosan elérhető módon közzéteszi.

(1a)¹¹⁵ Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás - a természetes személyazonosító adatok, valamint a lakcím-azonosító adatok kivételével - közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(2)¹¹⁶ A Hatóság eljárásaira a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvényt kell alkalmazni.

(3)¹¹⁷

(4)¹¹⁸ A Hatóság ügyintézési határideje két hónap.

(5)¹¹⁹ A Hatóság Hivatalának első fokú határozata ellen a Hatóság elnökéhez lehet fellebbezni.

(6)¹²⁰ A Hatóság eljárása során szakértőként igazságügyi szakértőt, vagy elektronikus aláírás szolgáltatási szakértőt is igénybe vehet.

(7)¹²¹ A Hatóságnak a nyilvántartással kapcsolatos tevékenységéért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni, amely a Hatóság bevételeit képezi.

17/A. §¹²² (1)¹²³ Ha e törvény vagy a felhatalmazása alapján kiadott jogszabály elektronikus aláírási szolgáltatási szakértő igénybevételét írja elő, vagy e szakértő igénybevételéhez jogkövetkezményt állapít meg, - az igazságügyi szakértőkről szóló törvény szerint igazságügyi szakértői tevékenység végzésére jogosult szakértő kivételével - szakértőként kizárólag az a személy vehető igénybe, valamint a jogszabályban meghatározott jogkövetkezmények csak annak a szakértőnek az igénybevételéhez fűződnek, aki büntetlen előéletű, nem áll az elektronikus aláírási szolgáltatási szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, rendelkezik az e törvény felhatalmazása alapján kiadott miniszteri rendeletben meghatározott szakmai képesítéssel, és megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek.

(2) Aki az (1) bekezdés szerinti szakértői tevékenységet kíván folytatni, köteles az erre irányuló szándékát a Hatóságnak bejelenteni. A bejelentésben meg kell jelölni a bejelentő természetes személyazonosító adatait.

(3) A Hatóság a szakértői tevékenység végzésére jogosult, (2) bekezdés szerinti bejelentést tevő személyekről nyilvántartást vezet, amely tartalmazza a szakértői tevékenység végzésére jogosult személy természetes személyazonosító adatait. A nyilvántartásból kizárólag a szakértői tevékenység végzésére való jogosultság igazolása céljából szolgáltatható adat.

(3a)¹²⁴ A (3) bekezdés szerinti nyilvántartás az engedélyezett szakértői tevékenység tekintetében közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(4)¹²⁵ A Hatóság az elektronikus aláírási szolgáltatási szakértői tevékenység gyakorlásának időtartama alatt lefolytatott hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi azt is, hogy a szakértő büntetlen előéletű-e, és nem áll-e a szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt. A hatósági ellenőrzés céljából a Hatóság adatot igényelhet a bűnügyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy a szakértő büntetlen előéletű-e, valamint, hogy az elektronikus aláírási szolgáltatási szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll-e.

(5)¹²⁶ A (4) bekezdés alapján megismert személyes adatokat a Hatóság a hatósági ellenőrzés időtartamára vagy az elektronikus aláírási szolgáltatási szakértői nyilvántartásból való törlésről szóló döntés jogerőre emelkedéséig kezeli.

Technológiakövetés¹²⁷

18. §¹²⁸ A Hatóság figyelemmel kíséri az elektronikus aláírással kapcsolatos technológia és kriptográfiai algoritmusok fejlődését és határozatba foglalja a szolgáltatók által szolgáltatásaik nyújtása során használható biztonságos kriptográfiai algoritmusokat és az azok meghatározott paraméterekkel történő alkalmazására vonatkozó követelményeket. E § alkalmazásában biztonságos a kriptográfiai algoritmus különösen akkor, ha a meghatározott paraméterek alkalmazása mellett az aláírás-ellenőrző adatból nem származtatható az aláírás-létrehozó adat és nem lehetséges valamely előre meghatározott lenyomattal rendelkező elektronikus dokumentum létrehozása.

Nyilvántartások

19. §¹²⁹ (1) A Hatóság nyilvántartást vezet és tesz közzé

a) a 7. § (1) bekezdése alapján bejelentett szolgáltatókról, amely tartalmazza a szolgáltató nevét, székhelyét (lakóhelyét, telephelyét, működési helyét), az általa végzett szolgáltatás megjelölését, valamint azt a tényt, hogy a szolgáltató az adott szolgáltatás vonatkozásában minősített szolgáltató, továbbá az általa szolgáltatott aláírás-létrehozó eszköz azonosító jelét és jogszabályban meghatározott egyéb adatokat;

b) a 7. § (5) bekezdése szerinti aláírás-létrehozó eszközökről és egyéb elektronikus aláírási termékekről, amelyeknek a nyilvántartásba vétellel egyidejűleg azonosító jelet is ad;

c) a fokozott biztonságú, illetve minősített elektronikus aláírás előállításához felhasználható aláírás-létrehozó eszköz és egyéb elektronikus aláírási termék tanúsítására kijelölt szervezetekről, amely tartalmazza a szervezet nevét, elérhetőségét, szakterületét, valamint jogszabályban meghatározott egyéb adatokat;

d) a minősített hitelesítés-szolgáltató által kibocsátott hitelesítési és időbélyegzési rend megnevezéséről, amelyeknek a nyilvántartásba vétellel egyidejűleg azonosító jelet is ad;

e) a 16/B. § szerinti önkéntes akkreditációs rendszerekről és az azok működtetéséért felelős szervezetekről, amely tartalmazza az önkéntes akkreditációs rendszer elnevezését, a működtetésért felelős személy vagy szervezet nevét és székhelyét (lakóhelyét, telephelyét vagy működési helyét);

f) a 16/B. § szerinti önkéntes akkreditációs rendszerek keretében tanúsított szolgáltatókról, amely tartalmazza a tanúsított szolgáltató nevét, székhelyét (lakóhelyét, telephelyét, működési helyét), a tanúsító önkéntes akkreditációs rendszer elnevezését és a tanúsítás érvényességi időtartamát.

(2) Az (1) bekezdés b), c), e) és f) pontjában foglalt nyilvántartás - a természetes személyazonosító adatok, valamint a laccím-azonosító adatok kivételével - közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

A szolgáltatók ellenőrzése, intézkedések

20. § (1)¹³⁰ A Hatóság jogosult ellenőrizni, hogy a szolgáltató megfelel-e e törvény, a felhatalmazása alapján kiadott jogszabályok, a szolgáltatási szabályzat, illetve az általános szerződési feltételek előírásainak, továbbá eleget tesz-e a Hatóság határozatának, illetve az általa alkalmazott intézkedésnek.

(2)¹³¹

(3)¹³² A Hatóság a szolgáltatás nyújtásának megkezdését követő harminc napon belül a minősített szolgáltatónál felügyeleti ellenőrzést végez a következő területeken:¹³³

a)¹³⁴ a technikai, biztonsági és egyéb működési feltételek, illetve személyi feltételek - így különösen a büntetlen előéletre, a szolgáltatás végzését kizáró foglalkozástól eltiltás hiányára és a szakképzettségre vonatkozó feltételek - megléte és folyamatos biztosítása;

b) a működés jogszabályoknak és a hitelesítési rendnek, időbélyegzési rendnek, szolgáltatási szabályzatnak, továbbá az általános szerződési feltételeknek való megfelelése.

(4)¹³⁵ A Hatóság évente legalább egyszer átfogó helyszíni ellenőrzést tart a minősített szolgáltatóknál.

21. § (1) A Hatóság e törvény, az ennek alapján kiadott jogszabályok, a szolgáltatási szabályzatok, továbbá a Hatóság határozatai maradéktalan betartása, jogsértések vagy hiányosságok megelőzése, illetőleg megszüntetése érdekében a következő intézkedéseket teheti:¹³⁶

a) felhívhatja a szolgáltató figyelmét az (1) bekezdés szerinti előírásokban, határozatokban meghatározott követelmények betartására;

b) megtilthatja meghatározott technológiák, illetőleg eljárások alkalmazását;

c) ideiglenes intézkedésként elrendelheti az új tanúsítvány kibocsátási tevékenység szüneteltetését és ezt a tényt feltünteti a nyilvántartásban;

d) elrendelheti a korábban kiadott minősített tanúsítványok visszavonását;

e) bírságot szabhat ki;

f)¹³⁷ törölheti a szolgáltatók nyilvántartásából azt a tényt, hogy a szolgáltató valamely szolgáltatás vonatkozásában minősített szolgáltatónak minősül, és megtilthatja a szolgáltatónak az erre utaló elnevezés használatát;

g)¹³⁸ törölheti a szolgáltatót a szolgáltatók nyilvántartásából.

(2)¹³⁹ A Hatóság az (1) bekezdés szerinti intézkedésekkel kapcsolatos döntés során mérlegeli a jogsértés súlyát, gyakoriságát, az okozható, illetőleg okozott kár mértékét, azt, hogy minősített szolgáltatóval szemben kell-e eljárni, illetőleg hogy tett-e korábban intézkedést a szolgáltatóval szemben. Az intézkedések együttesen is alkalmazhatók.

(3)¹⁴⁰ A Hatóság törli a szolgáltatót a nyilvántartásból, ha e törvény, illetőleg a felhatalmazása alapján kiadott jogszabályokban foglalt követelmények teljesítése más módon nem biztosítható. A nyilvántartásból való törlésre csak akkor kerülhet sor, ha egyéb intézkedések nem vezetnek eredményre.

(4)¹⁴¹ A minősített tanúsítványt kibocsátó szolgáltatók nyilvántartásából való törléssel egyidejűleg a Hatóság megtiltja a hitelesítés-szolgáltatónak az általa kibocsátott tanúsítványokban annak feltüntetését, hogy a tanúsítvány minősített tanúsítvány.

(5)¹⁴² A Hatóság a hitelesítés-szolgáltatónak a minősített hitelesítés-szolgáltatók nyilvántartásából való törlésével egyidejűleg a 16. § (4) bekezdése szerint jár el.

(6)¹⁴³ A Hatóság elrendelheti a minősített tanúsítvány visszavonását, ha valószínűsíthető, hogy a minősített tanúsítvány valótlan adatot tartalmaz, vagy meghamisították, illetőleg ha a hitelesítés-szolgáltató által a minősített tanúsítványok aláírásához használt aláírás-létrehozó eszköz nem biztonságos.

Bírságok

22. § (1)¹⁴⁴ Bíróság kiszabásának van helye azzal a szolgáltatóval szemben, aki az e törvényben, e törvény alapján kiadott jogszabályban, a szolgáltatási szabályzatban, illetőleg a Hatóság határozatában foglalt kötelezettségeinek nem tesz eleget. A szolgáltatóval egyidejűleg annak vezető tisztségviselőjét is bírsággal lehet sújtani ismételt jogsértés esetén, illetve ha a Hatóság határozatában foglaltakat a szolgáltató nem teljesíti, vagy a szolgáltató a 20. § (2) bekezdés szerinti kötelezettségének nem tesz eleget.

(2)¹⁴⁵ Nem szabhat ki a Hatóság bírságot a mulasztásnak vagy kötelezettségzegésnek a Hatóság tudomására jutásától számított két éven túl, de legkésőbb azok elkövetésétől számított három éven túl.

(3) A bírság összegének megállapításakor a Hatóság mérlegeli:¹⁴⁶

a) a szabályszegéssel vagy a mulasztással előidézett kockázat, illetőleg kár mértékét,

b)¹⁴⁷ a felelős személyek által a Hatósággal kapcsolatban tanúsított együttműködést (így különösen dokumentumokba, nyilvántartásokba való betekintés biztosítása, az alkalmazott technológiák és azok műszaki jellemzőinek bemutatása),

c) az intézkedéssel érintett személy jó-, illetve rosszhiszeműségét,

d) az intézkedés alapjául szolgáló adatok, tények, információk eltitkolását, illetőleg annak szándékát,

e) a kötelezettségek megszegésének ismétlődését, illetőleg gyakoriságát.

23. § (1) A bírság összege 100 000 forinttól 10 000 000 forintig terjedhet, ha

a)¹⁴⁸ a hitelesítés-szolgáltató minősített tanúsítványt bocsát ki, illetőleg az általa kibocsátott tanúsítványban magát minősített hitelesítés-szolgáltatóként tünteti fel, vagy erre egyéb módon közvetve vagy közvetlenül utal anélkül, hogy a Hatóságnál minősített hitelesítés-szolgáltatóként lenne nyilvántartásba véve;

b) a hitelesítés-szolgáltató nem teszi meg a saját aláírás-létrehozó adatának megfelelő védelméhez szükséges intézkedéseket;

c) nem őrzi meg a tanúsítvány kibocsátásával kapcsolatos adatokat és iratokat a jogszabályokban vagy a szolgáltatási szerződésben meghatározott ideig, és ezek őrzéséről másként sem gondoskodik;

d)¹⁴⁹ az archiválási szolgáltató nem tesz eleget a 16/G-16/H. §-ban meghatározott kötelezettségeinek.

(2) Az (1) bekezdésben nem említett esetekben a kiszabott bírság összege 50 000 forinttól 5 000 000 forintig terjedhet.

(3) Vezető tisztségviselővel szemben kiszabott bírság összege 50 000 forinttól 1 000 000 forintig terjedhet.

Tanúsító szervezetek

24. § (1) Aláíró eszközök és egyéb elektronikus aláírási termékek tanúsítására jogosult tanúsító szervezetként a miniszter azokat a természetes személyeket és szervezeteket jelöli ki, amelyek erre vonatkozó kérelmet nyújtanak be, és rendelkeznek az aláíró eszközök és egyéb elektronikus aláírási termékek tanúsításához szükséges szakértelemmel.

(2)¹⁵⁰ A kijelölt, illetőleg a laboratóriumok, a tanúsító és az ellenőrző szervezetek akkreditálásáról szóló 1995. évi XXIX. törvény szerinti szakmai akkreditáló bizottságok által az (1) bekezdés szerinti tevékenységre akkreditált szervezeteket a Hatóság nyilvántartásba veszi.

(2a)¹⁵¹ A (2) bekezdés szerinti nyilvántartás - a természetes személyazonosító adatok, valamint a lakcím-azonosító adatok kivételével - közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(3) Tanúsító szervezet az aláíró eszközök és az egyéb elektronikus aláírási termékek tanúsítását külső befolyástól mentesen köteles végezni.

(4)¹⁵² A kijelölést, illetve az akkreditációt vissza kell vonni és a tanúsító szervezeteket törölni kell a nyilvántartásból, ha nem rendelkeznek a szükséges feltételekkel, vagy ha a tanúsító szervezet nem a jogszabályoknak megfelelően végzi tevékenységét. Ha a Hatóság a (2) bekezdés szerinti szervezet tekintetében észleli e jelenségeket, jelzéssel él a kijelölő miniszter, illetőleg a szakmai akkreditáló bizottság felé.

(5) A nyilvántartásból való törlés nem érinti a tanúsító szervezet által a törlést megelőzően kiadott igazolások érvényességét.

Záró rendelkezések

25. § E törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban összeegyeztethető szabályozást tartalmaz az Európai Közösségek következő jogszabályaival:

a) az Európai Parlament és a Tanács 1999/93/EK irányelvével az elektronikus aláírások közösségi programjáról, továbbá

b) az Európai Parlament és a Tanács 2000/31/EK irányelvének az információs társadalom szolgáltatásai bizonyos jogi szempontjairól a Belső Piacon, különös tekintettel az elektronikus kereskedelemre („Elektronikus kereskedelmi irányelv”) 9. Cikke 2. bekezdésével.

26. § (1) Ez a törvény - a (2)-(3) bekezdésben foglaltak kivételével - a kihirdetését követő harmadik hónap első napján lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépését követően keletkezett elektronikus dokumentumokra és az ezeken szereplő elektronikus aláírásokra kell alkalmazni. A 3. § (1) bekezdését és az 5. § (7) bekezdését a hatálybalépését megelőzően keletkezett elektronikus dokumentumokra és aláírásokra is alkalmazni kell.

(2)¹⁵³ A 4. § (4) bekezdésében a 7. § (3) bekezdésére való hivatkozás, az 5. § (1) bekezdésének c) pontja, az 5. § (2) bekezdése, az 5. § (7) bekezdésében az 5. § (2) bekezdésére való hivatkozás, valamint a 7. § (3) bekezdése a 2003. évi uniós csatlakozási szerződést kihirdető törvény hatálybalépésével egyidejűleg lép hatályba.

(3) A 27. § (2) bekezdésének b) pontja a kihirdetést követő 8. napon lép hatályba.

27. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza

a)¹⁵⁴ a Hatóságnak az e törvénnyel kapcsolatos feladatkörét és hatáskörét, az e törvény alapján lefolytatott eljárások részletes szabályait, az ezekkel kapcsolatos nyilvántartások vezetését, tartalmát, az eljárások során beszerezhető nem személyes adatok körét és az ezt szolgáló szervezeteket;¹⁵⁵

b)¹⁵⁶ a közigazgatási hatósági eljárásokban és szolgáltatásokban felhasználható elektronikus aláírásokra, az elektronikus aláíráshoz tartozó tanúsítványokra, illetve az azokkal összefüggésben nyújtott elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatásokra - a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben foglalt rendelkezések érvényesítését biztosító - sajátos követelményeket.¹⁵⁷

(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendelettel szabályozza¹⁵⁸

a) az elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatásokra és ezek szolgáltatóira vonatkozó részletes követelményeket;¹⁵⁹

b)¹⁶⁰ a fokozott biztonságú, illetve minősített elektronikus aláírás előállításához felhasználható aláírás-létrehozó eszköz és egyéb elektronikus aláírási termék minősítésére jogosult tanúsító szervezetekre, illetve kijelölésükre vonatkozó szabályokat;¹⁶¹

c)¹⁶² a Hatóságnak e törvény alapján járó igazgatási szolgáltatási díjak mértékét, az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben;¹⁶³

d)¹⁶⁴ az e-közigazgatásért felelős miniszterrel, a közigazgatási informatika infrastrukturális megvalósíthatóságának biztosításáért felelős miniszterrel, a köziratok kezelésének szakmai irányításáért felelős miniszterrel, az igazságügyért felelős miniszterrel és a kultúráért felelős miniszterrel egyetértésben a 4. § (8) bekezdése szerinti elektronikus úton történő másolat készítésének szabályait;¹⁶⁵

e)¹⁶⁶ az e törvény szerinti elektronikus aláírási szolgáltatási szakértői tevékenység folytatásának részletes feltételeit, a szakértői tevékenység bejelentésének és a szakértők nyilvántartásának személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a bejelentésre és a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, továbbá a szakértői tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartása esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket.

(3) Felhatalmazást kapnak a miniszterek, hogy az informatikáért felelős miniszterrel egyetértésben a hatáskörükkkel érintett ágazat tekintetében rendelettel szabályozzák¹⁶⁷

a)¹⁶⁸ azoknak a jogviszonyoknak a körét, melyekkel kapcsolatos közigazgatási hatósági eljárásokban mód van kizárólag elektronikusan aláírt elektronikus dokumentumok használatára;

b)¹⁶⁹ az elektronikusan aláírt elektronikus dokumentumok és elektronikus aláírás alkalmazásával történő ügyintézés sajátos szabályait.

(4)¹⁷⁰ Felhatalmazást kap az e-közigazgatásért felelős miniszter, hogy a közigazgatási informatika infrastrukturális megvalósíthatóságának biztosításáért felelős miniszter egyetértésével kiadott rendeletben szabályozza a kormányzati elektronikus aláírásrendszer megvalósítására és üzemeltetésére vonatkozó részletes követelményeket.

(5)¹⁷¹ Felhatalmazást kapnak a helyi önkormányzatok, hogy rendeletben szabályozzák azoknak a lakossági szolgáltatásoknak a körét, illetve azoknak az közigazgatási hatósági eljárásoknak a körét, amelyekben - az eljárásra irányadó magasabb szintű jogszabályban foglaltak figyelembevételével - illetékességi körükben lehetőséget adnak a kizárólag elektronikusan aláírt elektronikus dokumentumokkal történő ügyintézésre.

28-29. §¹⁷²

30. §¹⁷³

31. §¹⁷⁴

32. §¹⁷⁵

1. számú melléklet a 2001. évi XXXV. törvényhez

A biztonságos aláírás-létrehozó eszközökre vonatkozó követelmények

1. A biztonságos aláírás-létrehozó eszközöknek megfelelő technikai és eljárási eszközökkel biztosítaniuk kell legalább a következőket:

a) az aláírás készítéséhez használt aláírás-létrehozó adat aláíróként biztosan mindig különbözik, s titkossága kellően biztosított,

b) az aktuálisan elérhető technológiával kellő bizonyossággal garantálható, hogy az aláírás készítéséhez használt aláírás-létrehozó adat nem rekonstruálható, megvalósítható annak a jogosulatlan felhasználókkal szembeni védelme, illetve az aláírás nem hamisítható.

2.¹⁷⁷ A biztonságos aláírás-létrehozó eszközöknek nem szabad az aláírandó elektronikus dokumentumot az aláírás elhelyezéséhez szükséges mértéken felül módosítaniuk, illetőleg nem akadályozhatják meg azt, hogy az aláíró a dokumentumot az aláírási eljárás előtt megjelentsen.

2. számú melléklet a 2001. évi XXXV. törvényhez¹⁷⁸

A minősített tanúsítványoknak tartalmazniuk kell az alábbiakat:¹⁷⁹

a)¹⁸⁰ annak megjelölését, hogy a tanúsítvány minősített tanúsítvány,

b) a hitelesítés-szolgáltató és székhelyének (ország-) azonosítóját,

c)¹⁸¹ az aláíró nevét (jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet esetében elnevezését) vagy egy álnevet, ennek jelzésével,

d) az aláírónak külön jogszabályban, illetve a szolgáltatási szabályzatban, illetőleg az általános szerződési feltételekben meghatározott speciális jellemzőit, a tanúsítvány szándékolt felhasználásától függően,

e) azt az aláírás-ellenőrző adatot, amely az aláíró által birtokolt aláírást készítő adatnak felel meg,

f) a tanúsítvány érvényességi idejének kezdetét és végét, valamint azt az időtartamot, ameddig a hitelesítés-szolgáltató a 9. § (7) bekezdés szerinti feladatot a tanúsítvány vonatkozásában ellátja,

g) a tanúsítvány azonosító kódját,

h) az adott tanúsítványt kibocsátó hitelesítés-szolgáltató fokozott biztonságú elektronikus aláírását,

i) a tanúsítvány használhatósági körére vonatkozó esetleges korlátozásokat,

j) a tanúsítvány felhasználásának korlátait,

k) más személy (szervezet) képviselőjére jogosító elektronikus aláírás tanúsítványa esetén a tanúsítvány ezen minőségét és a képviselt személy (szervezet) adatait.

3. számú melléklet a 2001. évi XXXV. törvényhez

***A minősített szolgáltatóra vonatkozó előírások*¹⁸²**

A minősített szolgáltatók kötelesek:¹⁸³

a) bizonyítani a hitelesítés-szolgáltatás nyújtásához szükséges megbízhatóságot;

b) biztonságos tanúsítvány- és adattárolási szolgáltatást, valamint biztonságos és azonnali tanúsítvány-felfüggesztési, illetve -visszavonási szolgáltatást biztosítani folyamatosan;

c) biztosítani azt, hogy a tanúsítványok kibocsátásának, felfüggesztésének és visszavonásának dátuma és időpontja pontosan meghatározható legyen;

d) igazolni annak a személynek az azonosságát, és ha ilyenek vannak, egyedi jellemzőit, akinek a minősített tanúsítványt kiállították;

e) az alkalmazottakkal, a vezetőkkel, valamint a szervezeti felépítéssel és működéssel kapcsolatban a külön jogszabályban foglalt követelményeket teljesíteni;

f)¹⁸⁴ megbízható rendszereket és termékeket használni, amelyek külső beavatkozástól védettek, és biztosítják az általuk támogatott folyamatok műszaki és kriptográfiai védeltségét;

g) intézkedni a tanúsítványok hamisítása ellen, és bizalmas kezelést biztosítani, valahányszor a hitelesítés-szolgáltató generálja az aláírás-létrehozó adatokat;

h) külön jogszabályban meghatározott pénzügyi erőforrásokat fenntartani az e törvénynek megfelelő működéshez és - megfelelő felelősségbiztosítás kötésével - vállalni a károkkal kapcsolatos felelősség kockázatát;

i) legalább a 9. § (7) bekezdése szerinti időszakon keresztül tárolni a minősített tanúsítványokra vonatkozó minden lényeges információt, elsősorban bizonyíték szolgáltatása céljából peres eljárásokhoz. Az ilyen rögzítés végezhető elektronikus úton;

j)¹⁸⁵ aláírás-létrehozó eszközön aláírás-létrehozó adat elhelyezésére irányuló szolgáltatás nyújtása esetén biztosítani azt, hogy az aláíró aláírás-létrehozó adata ne kerüljön rögzítésre;

k)¹⁸⁶ az igénybe vevőt a szerződéskötés előtt megfelelő módon tájékoztatni arról a tényről, hogy létezik önkéntes akkreditációs rendszer, valamint hogy a tanúsítvány vagy a nyújtott szolgáltatás minősített és ennek hatásairól, továbbá az általános szerződési feltételek tartalmáról, a tanúsítvány használatának feltételeiről, beleértve a használat korlátait és a panaszok benyújtására, a jogviták rendezésére vonatkozó szabályokat. Ezeket az adatokat magyar nyelven, közérthetően és egyértelműen kell rögzíteni írásban, valamint elektronikusan továbbítható formában egyaránt, melynek egy példányát az aláírónak a szerződéskötéskor kötelező átadni, illetve továbbítani. A magyar mellett más nyelvet is lehet használni. Ezen adatoknak külön jogszabályban meghatározott körét az aláíróval jogviszonyban álló vagy jogviszonyt létesíteni kívánó harmadik személy számára kérésre hozzáférhetővé kell tenni;

l) megbízható rendszert használni a tanúsítványok ellenőrizhető módon való tárolására, amely biztosítja, hogy

- a rendszerben kizárólag a hitelesítés-szolgáltató erre feljogosított alkalmazottai végezhesenek bejegyzéseket és változásokat,
- az információ hitelessége ellenőrizhető,
- a tanúsítványok készítéséhez használt adatok nyilvános hozzáférhetőségét csak abban az esetben teszi lehetővé, ha az aláíró ehhez hozzájárul,
- a biztonsági előírásokat veszélyeztető műszaki változások a hitelesítés-szolgáltató illetékes alkalmazottai számára érzékelhetővé válnak.

4. számú melléklet a 2001. évi XXXV. törvényhez

A biztonságos aláírás ellenőrzésére vonatkozó ajánlások

Az aláírás ellenőrzésének folyamata során kellő bizonyossággal garantálni kell a következőket:

a) az aláírás ellenőrzéséhez használt adatok megfelelnek az ellenőrző részére kijelzett adatokkal,

b) az aláírást megbízhatóan ellenőrzik, és az ellenőrzés eredményét helyesen tüntetik fel,

c)¹⁸⁷ az ellenőrző személy - ha szükséges - megbízható módon megállapíthatja az elektronikusan aláírt elektronikus dokumentum tartalmát,

d) az aláírás ellenőrzése során szükséges tanúsítvány hitelességét és érvényességét megbízható módon igazolják,

e) a tanúsítvány ellenőrzésének eredményét, illetőleg az aláíró azonosítóját helyesen tüntetik fel,

f) álnév esetleges használatát világosan feltüntetik,

g) bármilyen - biztonságot érintő - változás nyomon követhető.

¹ Kihirdetve: 2001. VI. 12.

² Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 103. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

³ Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) a).

⁴ Módosította: 2004. évi LV. törvény 19. § a), 20. § (1) a).

- ⁵ *Megállapította: 2013. évi LXXXI. törvény 32. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.*
- ⁶ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 19. § b), 20. § (1) a)-b).*
- ⁷ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) a), c).*
- ⁸ *Megállapította: 2004. évi LV. törvény 1. § (2). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ⁹ *Megállapította: 2004. évi LV. törvény 1. § (2). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ¹⁰ *Megállapította: 2004. évi LV. törvény 1. § (2). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ¹¹ *Megállapította: 2004. évi LV. törvény 1. § (2). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ¹² *Megállapította: 2004. évi LV. törvény 1. § (2). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ¹³ *Megállapította: 2004. évi LV. törvény 1. § (2). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ¹⁴ *Megállapította: 2004. évi LV. törvény 1. § (2). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ¹⁵ *Megállapította: 2004. évi LV. törvény 1. § (2). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ¹⁶ *Megállapította: 2004. évi LV. törvény 1. § (3). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ¹⁷ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 1. § (4). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ¹⁸ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 1. § (4). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ¹⁹ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 1. § (4). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ²⁰ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 1. § (4). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ²¹ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 1. § (4). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ²² *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 1. § (4). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ²³ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 1. § (4). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ²⁴ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 19. § c).*
- ²⁵ *Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 103. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.*
- ²⁶ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 19. § e), 20. § (1) a).*
- ²⁷ *Hatályon kívül helyezte: 2004. évi CXL. törvény 189. § 23. Hatálytalan: 2005. XI. 1-től.*
- ²⁸ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) a), d).*
- ²⁹ *Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 111. § (1). Módosította: 2009. évi LVI. törvény 243. §.*
- ³⁰ *Megállapította: 2013. évi CXLI. törvény 44. §. Hatályos: 2013. X. 1-től.*

- ³¹ *Módosította: 2005. évi LXXXIII. törvény 336. § alapján.*
- ³² *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) a).*
- ³³ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) a), e).*
- ³⁴ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 19. § g), 20. § (1) a).*
- ³⁵ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) a).*
- ³⁶ *Módosította: 2006. évi CIX. törvény 170. § (7) l).*
- ³⁷ *Megállapította: 2004. évi LV. törvény 2. § (1). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ³⁸ *Megállapította: 2004. évi LV. törvény 2. § (1). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ³⁹ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 2. § (1). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ⁴⁰ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 2. § (2). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ⁴¹ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 2. § (1), 20. § (1) a).*
- ⁴² *Megállapította: 2007. évi I. törvény 119. §. Hatályos: 2007. VII. 1-től.*
- ⁴³ *Megállapította: 2010. évi LXXXII. törvény 41. § (13). Hatályos: 2010. VIII. 11-től.*
- ⁴⁴ *Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 41. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.*
- ⁴⁵ *Az 5. § (2) bekezdésre való hivatkozás hatályba lép: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz való csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésével.*
- ⁴⁶ *Megállapította: 2004. évi LV. törvény 3. § (1). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ⁴⁷ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 19. § h), 20. § (1) a).*
- ⁴⁸ *Megállapította: 2004. évi LV. törvény 3. § (2). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ⁴⁹ *Megállapította: 2004. évi LV. törvény 3. § (2). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ⁵⁰ *Megállapította: 2004. évi LV. törvény 4. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ⁵¹ *Megállapította: 2004. évi LV. törvény 4. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ⁵² *Módosította: 2009. évi CXLIX. törvény 77. §.*
- ⁵³ *Megállapította: 2008. évi XLVII. törvény 39. § (1). Hatályos: 2008. IX. 1-től.*
- ⁵⁴ *Megállapította: 2004. évi LV. törvény 5. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ⁵⁵ *Megállapította: 2009. évi CXLIX. törvény 76. § (1). Hatályos: 2010. I. 1-től.*

- ⁵⁶ Megállapította: 2009. évi CXLIX. törvény 76. § (3). Hatályos: 2010. I. 1-től.
- ⁵⁷ Beiktatta: 2009. évi CXLIX. törvény 76. § (3). Hatályos: 2010. I. 1-től.
- ⁵⁸ Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 6. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.
- ⁵⁹ Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 6. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.
- ⁶⁰ Módosította: 2009. évi LVI. törvény 243. §.
- ⁶¹ Módosította: 2009. évi LVI. törvény 242. §.
- ⁶² Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 6. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.
- ⁶³ Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 6. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.
- ⁶⁴ Megállapította: 2008. évi XLVII. törvény 39. § (2). Hatályos: 2008. IX. 1-től.
- ⁶⁵ Megállapította: 2004. évi LV. törvény 7. § (1). Hatályos: 2004. VII. 19-től.
- ⁶⁶ Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) g).
- ⁶⁷ Az első mondat szövegét módosította: 2001. évi LXXIV. törvény 170. § (1), 2004. évi LV. törvény 20. § (1) a). A második mondatot beiktatta: 2004. évi LV. törvény 7. § (2). Hatályos: 2004. VII. 19-től.
- ⁶⁸ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 31. § (2). Hatályos: 2012. IV. 1-től.
- ⁶⁹ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 31. § (3). Hatályos: 2012. IV. 1-től.
- ⁷⁰ Megállapította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) h). Hatályos: 2004. VII. 19-től.
- ⁷¹ Beiktatta: 2005. évi CXLIX. törvény 8. § (2). Hatályos: 2006. I. 1-től.
- ⁷² Számozását módosította: 2005. évi CXLIX. törvény 8. § (2).
- ⁷³ Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) i).
- ⁷⁴ Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) a).
- ⁷⁵ Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) a).
- ⁷⁶ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 31. § (4). Hatályos: 2012. IV. 1-től.
- ⁷⁷ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 31. § (5). Hatályos: 2012. IV. 1-től.
- ⁷⁸ Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) f).
- ⁷⁹ Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) f).
- ⁸⁰ Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) j).

⁸¹ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) a), 2011. évi CCI. törvény 203. § b), 2013. évi CCLII. törvény 103. § (3).*

⁸² *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) a).*

⁸³ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) f), 2009. évi LVI. törvény 243. §.*

⁸⁴ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) f).*

⁸⁵ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) f).*

⁸⁶ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 8. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*

⁸⁷ *Számozását és szövegét módosította: 2004. évi LV. törvény 8. §, 20. § (1) f).*

⁸⁸ *Számozását és szövegét módosította: 2004. évi LV. törvény 8. §, 20. § (1) f).*

⁸⁹ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 9. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*

⁹⁰ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 9. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*

⁹¹ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 9. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*

⁹² *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 9. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*

⁹³ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 10. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*

⁹⁴ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 10. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*

⁹⁵ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 10. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*

⁹⁶ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 10. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*

⁹⁷ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 10. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*

⁹⁸ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 10. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*

⁹⁹ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 10. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*

¹⁰⁰ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 10. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*

¹⁰¹ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 10. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*

¹⁰² *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 10. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*

¹⁰³ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 10. §. Módosította: 2011. évi CXII. törvény 83. § (12).*

¹⁰⁴ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 10. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*

¹⁰⁵ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 10. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*

- ¹⁰⁶ Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 10. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.
- ¹⁰⁷ Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 10. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.
- ¹⁰⁸ Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 10. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.
- ¹⁰⁹ Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 10. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.
- ¹¹⁰ Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 10. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.
- ¹¹¹ Megállapította: 2004. évi LV. törvény 11. § (1). Hatályos: 2004. VII. 19-től.
- ¹¹² Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) f).
- ¹¹³ Megállapította: 2013. évi LXXXIV. törvény 41. § (2). Hatályos: 2013. VII. 1-től.
- ¹¹⁴ Módosította: 2004. évi LV. törvény 19. § i).
- ¹¹⁵ Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 41. § (3). Hatályos: 2013. VII. 1-től.
- ¹¹⁶ Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 111. § (2). Hatályos: 2005. XI. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- ¹¹⁷ Hatályon kívül helyezte: 2005. évi LXXXIII. törvény 339. § 25. Hatálytalan: 2005. XI. 1-től.
- ¹¹⁸ Megállapította: 2010. évi CLII. törvény 1. § (1). Hatályos: 2011. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- ¹¹⁹ Megállapította: 2010. évi LXXXII. törvény 41. § (14). Hatályos: 2010. VIII. 11-től.
- ¹²⁰ Megállapította: 2004. évi LV. törvény 11. § (2). Módosította: 2009. évi LVI. törvény 242. §, 243. §.
- ¹²¹ Megállapította: 2011. évi CLXVI. törvény 13. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.
- ¹²² Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 241. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- ¹²³ Megállapította: 2009. évi CXLIX. törvény 76. § (4). Hatályos: 2010. I. 1-től.
- ¹²⁴ Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 41. § (4). Hatályos: 2013. VII. 1-től.
- ¹²⁵ Beiktatta: 2009. évi CXLIX. törvény 76. § (5). Hatályos: 2010. I. 1-től.
- ¹²⁶ Beiktatta: 2009. évi CXLIX. törvény 76. § (5). Hatályos: 2010. I. 1-től.
- ¹²⁷ Megállapította: 2004. évi LV. törvény 12. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.
- ¹²⁸ Megállapította: 2004. évi LV. törvény 12. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.
- ¹²⁹ Megállapította: 2013. évi LXXXIV. törvény 41. § (5). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

- ¹³⁰ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) f).*
- ¹³¹ *Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 243. §. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.*
- ¹³² *Megállapította: 2004. évi LV. törvény 14. § (1). Módosította: 2010. évi CLII. törvény 2. § (49).*
- ¹³³ *Módosította: 2009. évi LVI. törvény 242. §.*
- ¹³⁴ *Megállapította: 2009. évi CXLIX. törvény 76. § (6). Hatályos: 2010. I. 1-től.*
- ¹³⁵ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 14. § (2). Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ¹³⁶ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) f).*
- ¹³⁷ *Megállapította: 2004. évi LV. törvény 15. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ¹³⁸ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 15. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ¹³⁹ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) f), l).*
- ¹⁴⁰ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 19. § k), 20. § (1) f).*
- ¹⁴¹ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) f).*
- ¹⁴² *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) f).*
- ¹⁴³ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) f).*
- ¹⁴⁴ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) f), l).*
- ¹⁴⁵ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) f).*
- ¹⁴⁶ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) f).*
- ¹⁴⁷ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) f).*
- ¹⁴⁸ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) f).*
- ¹⁴⁹ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 16. §. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ¹⁵⁰ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) f).*
- ¹⁵¹ *Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 41. § (6). Hatályos: 2013. VII. 1-től.*
- ¹⁵² *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) f).*
- ¹⁵³ *Módosította: 2011. évi CCI. törvény 203. § c).*
- ¹⁵⁴ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) f).*

- ¹⁵⁵ *Lásd: 151/2001. (IX. 1.) Korm. rendelet, 45/2005. (III. 11.) Korm. rendelet.*
- ¹⁵⁶ *Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 112. §. Módosította: 2009. évi LVI. törvény 243. §.*
- ¹⁵⁷ *Lásd: 194/2005. (IX. 22.) Korm. rendelet.*
- ¹⁵⁸ *Módosította: 2002. évi XLVII. törvény 56. § (2) g).*
- ¹⁵⁹ *Lásd: 16/2001. (IX. 1.) MeHVM rendelet, 3/2005. (III. 18.) IHM rendelet.*
- ¹⁶⁰ *Hatályos: 2001. VI. 20-tól.*
- ¹⁶¹ *Lásd: 15/2001. (VIII. 27.) MeHVM rendelet, 9/2005. (VII. 21.) IHM rendelet.*
- ¹⁶² *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) f), 2006. évi CIX. törvény 170. § (7) l).*
- ¹⁶³ *Lásd: 20/2001. (XI. 15.) MeHVM rendelet, 4/2006. (IV. 19.) IHM rendelet.*
- ¹⁶⁴ *Beiktatta: 2004. évi LV. törvény 17. §. Módosította: 2006. évi CIX. törvény 170. § (7) l), 2010. évi CXLVIII. törvény 161. § (1).*
- ¹⁶⁵ *Lásd: 13/2005. (X. 27.) IHM rendelet.*
- ¹⁶⁶ *Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 241. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től.*
- ¹⁶⁷ *Megállapította: 2002. évi XLVII. törvény 48. § (1). Módosította: 2006. évi CIX. törvény 170. § (7) l).*
- ¹⁶⁸ *Módosítva: 2005. évi LXXXIII. törvény 336. § alapján.*
- ¹⁶⁹ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 19. § m), 20. § (1) a).*
- ¹⁷⁰ *Beiktatta: 2002. évi XLVII. törvény 48. § (2). Módosította: 2006. évi CIX. törvény 170. § (7) l), 2010. évi CXLVIII. törvény 161. § (2).*
- ¹⁷¹ *Módosítva: 2005. évi LXXXIII. törvény 336. § alapján.*
- ¹⁷² *Hatályon kívül helyezte: 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 491. Hatálytalan: 2007. VII. 1-től.*
- ¹⁷³ *Hatályon kívül helyezte: 2002. évi I. törvény 308. § (1) a). Hatálytalan: 2003. VII. 1-től.*
- ¹⁷⁴ *Hatályon kívül helyezte: 2004. évi CXL. törvény 189. § 23. Hatálytalan: 2005. XI. 1-től.*
- ¹⁷⁵ *Hatályon kívül helyezte: 2006. évi V. törvény 133. § l). Hatálytalan: 2006. VII. 1-től.*
- ¹⁷⁶ *Hatályon kívül helyezte: 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 491. Hatálytalan: 2007. VII. 1-től.*
- ¹⁷⁷ *Megállapította: 2004. évi LV. törvény 20. § (2), 1. számú melléklet. Hatályos: 2004. VII. 19-től.*
- ¹⁷⁸ *Megállapította: 2001. évi LXXIV. törvény 170. § (2). Hatályos: 2001. XI. 16-től.*
- ¹⁷⁹ *Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (2), 2. számú melléklet 1.*

¹⁸⁰ Megállapította: 2004. évi LV. törvény 20. § (2), 2. számú melléklet 2. Hatályos: 2004. VII. 19-től.

¹⁸¹ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 32. §.

¹⁸² Megállapította: 2004. évi LV. törvény 20. § (2), 3. számú melléklet 1. Hatályos: 2004. VII. 19-től.

¹⁸³ Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (2), 3. számú melléklet 2.

¹⁸⁴ Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (2), 3. számú melléklet 3.

¹⁸⁵ Megállapította: 2004. évi LV. törvény 20. § (2), 3. számú melléklet 4. Hatályos: 2004. VII. 19-től.

¹⁸⁶ Az első mondat szövegét megállapította: 2004. évi LV. törvény 20. § (2), 3. számú melléklet 5. Hatályos: 2004. VII. 19-től.

¹⁸⁷ Módosította: 2004. évi LV. törvény 20. § (1) a), 20. § (2), 4. számú melléklet.